Anulu V. Nr. 48.—407. Vineri, 18/30. Iuniu 1865.

Esce de dóue ori in septemana
Joi- si Dominecea.

Pretiulu pentru Austria
pe anu intregu . . 10 fl. v. a.
„ jumetate de anu 5 fl. v. a.
„ tresi lune . . . 3 fl. v. a.

Pentru Romania si Strainetate
pe anu intregu . . 14 fl. v. a.
„ jumetate . . . 7 fl. v. a.
„ tesi lune . . . 3 fl. 50 c.

GAZETA TRANSILVANIEI.

DIURNALU POLITICU SI LITERARIU.

Nr.ulu acesta-a intardia d'in cause cu totulu neaternatoriu de la noi, ceremu iertarea onoratului publicu.

REVISTA POLITICA.

Pesta ½ 30 iun. 1865.

Scirile telegrafice ce soescu d'in Viena, (insirate mai la vale) sunt de ceea mai mare importantia atâtu pentru situatiunea politica interna a imperiului intregu, câtu si desaliniitiu pentru a provinciolu d'in coce de Leitha. Aceste sciri nu se contradicu mai multu, in câtu se referescu la schimbarile in ministerie si in cancelariele de curte. (Opunerilose neintrerupta a unei partide d'in senatulu imperiale a isbutitu in fine a indupleca cabinetulu intregu, cu putinea excepiune, sé-si dee demisiunea. Pana in momintele dinsa scriere ancesa sire, inca nu primiramu sciera ca dre Maj. Sa Imperatulu primitu-a séu ba demisiunea ministriloru? Dara in cancelariele de curte a Ungariei si Transilvaniei schimbarile sunt acum fapte complinite, si cu referintia la cea d'antâia potemu afirmâ ca are sé intre o schimbare de sistema adanci istoriale.

Acésta crise ministeriale fu neasceptata, se ivi tocmi'a candu faimele despre ea se mollecomira, ne surprinse. Diurnalele vienese, neci cele inspirate, nu aveasu neci o incunoscintiare de unu atare evinementu, dovéda câ ele se ocupa d'asta-data cu totulu de alte cestiuni. „Ostd. P.“ nu pomenesce nici unu cuvantu despre ministeriale. „Konst. Ost Z.“ crede câ acésta crise esiste numai in capulu celoru-a ce o doresecu, sperécu câ divergintielu, altmintre neinsemnate, se voru delatura. „Botschaft“ scriemesce contra celoru-a ce doresecu o schimbare a sistemei, desclinitu interesante sunt lecturile ce acestui diurnalu impartie esaminatoriu Rechberg si Thun, cari ach siedu in casa domniloru senatului imperiale. „E unu casu minunatu — dice numitulu diurnalu — cum ascedi domni de loci ce nesetate a guverna imperiulu multu séu mai putienu se atauta opusetiunei celei mai credinciose a Maj. Sale. Nu ne-amu mirâ deca acesti domni aru representâ in opusetiune principele loru de candu erau la cariér'a ministeriale. Dar barbatulu opusetiunale de asta-di descuvintieza pe ministrulu celu de atas-data. Cum pote vorbi ministrulu Thun despre unu bancherotu de statu, acelu ministru care fuse membru cabinetului celui ce imprumutâ 611 milione, si prin urmare e causa'a cea mai mare a tristei situatiuni financiale d'acei? Rechberg vorbesce despre starea nemultumitoriu a justitiei si administrativului, dar uita câ acésta e o urmare a diplomei de octobre, câ acésta diploma a essecutatu-o DSa.“ Numitulu diurnalu vre a deduce din aceste, câ multe cestiuni alcuiu le privescu deputatii si éra-si altcumu ministrii, si câ se indusese câ acésta sperintia o ara face si opusetiunea, daca aru ajunge la banc'a ministeriale. „N. fr. Pr.“ o spume mai apriatu câ in aceste momente numai cugetu a schimbari de persone in ministerielu de statu. — D'in aceste e invederatu, câtu de necaracjuta fu crisea ministeriale pentru diurnalistii vienesi. Acesptiuni cu nerabdare diu'a de mane, ca sé primimu informatiuni peline despre causele acestei crise, ca sé-i potemu judecâ insemnatesa si a compliná a supr'a consecintieloru, ce le-aru trage dupa sine in veniitoriu. D'in parte-ne considerâmu acestu evinementu proveniitu d'in motulu propriu alu Maj. Sale de unu bunu augeriu pentru desvoltarea vietiei constitutionali in Austria preste totu si la noi in parte.

In cercurile oficiali de aici, despre cari credemu a fi bine informate, se face combinatiunea, câ la postulu de vice cancelariu alu Ungariei va fi numitu dlu Zsedényi, — de tavernicu dlu Paulu Somsich, de jude alu curiei contele Cziráky.

Ce mi va aduce noulu regimu alu patriei, — curendu vomu vedé, curendu vomu potê da espresiune sperantieloru ce programulu lui va fi cualificatu de a desceptâ in inimele noastre. Pana atunci inse ajungu a ti afînsu aici, cumca toti acei-a prémultu se insiela, cari tienu, câ noi Romani pentru cauz'a nostra nemulcomiti, multu mai ne-ai a ne teme de dualismu, decâtu de asâ numitulu centralismu austriacu. Cauz'a nostra, prin intielepciuna conducatoriloru ei, multimeita Domnului, acolo a devenitu, in fine de pote subaste si propasi fara privintia la ori-ce sistemu politicu. La templu séu vomu lamuri acesta'i mai pire larg.

S. Scaunu, precum se pare, va reintrâ in isolarea in care l'aruncase stlabulu, si de unde ar fi potutu câ prin negotiatiunile infinite de o parte cu Masinelu si de alta cu Italia. Missiunea mesieanu va parasi Rom'a si nunciulu papale, D. Meglia, acredetatu la curtea de Mestcu au si primitu scrisorile rechiamatorie.

Ruptur'a cu regatulu Italiei, bine câ nu e scomotosa, e fapta totu-si. — D. Vegezzi, care parasi Rom'a unu moramentu câ merge a cere noue institutiuni, nu va reintornâ curendu si missiunea lui se pote socotî inchiata. E cu potintia inse, ba probabile câ negotiatiunile se voru reapucâ mai tarditiu, câ de incerditie de acum, cu tote câ nu veesira, laaura totu-si radecine cari voru incolî in viitoriu. Se pote sperâ câ atunci S. Scaunu se va da putienelu dupa ceea ce i-ai fi potutu-se voru reclesciide intre conditiuni mai putienu compromittitorie, decâtu asta data, pentru popularitatea regelui Victi Emanuilu.

Cestiunea juramentului, ce ar avé sé faca episcopii d'in vechiile provincie a le statului pontesiu; nu s'ingetu'n'ingetu care rumpe scenu firiti negotiatiuniloru intre S. Scaunu si curtea de Florentia. Acesa-si greutate s'au redlantu si fatia cu episcopii d'in regatulu Neapolitanu, Toscanei si ducatelu mai memunte, câ-ea guvernulu pontesiu pretindea a nu recerucosce legitimitatea autoritatii lui V. Emanuilu decâtu numai a supra statuiloru sale acreditate (Romanei si Umbriei) si a supr'a Lombardiei cascigate prin tratatulu de Zürich. A fara de acesta, curtea romana rempase deslocarea prelatiloru, pre cari guvernulu ital au trebuitu sé-i indepartezu d'in diecesele loru, si a nume d'in cauz'a dusmaniei loru aretate fatia cu noua stare a lucruriloru. De s'ar ajunge guvernulu, se s'ajunsu mai tarditiu tristia detoriintia de ai aperâ insu-si in contra demustratiuniloru dusmanose a le poporatiuniloru. Fatia cu aceste greutiti, D. Vegezzi, care vre o oma de a se lasâ sé fie insielatu, veziu necesitatea de a rumpe negotiatiile si de a reintornâ la Florentia pentru a cere, precum se dice, noue instructiuni, dar nutru adevenu pentru a nu se mai intorce la Romu.

Convenirea Imperatului de Austria cu regele de Prusia la sealdele de Carlsbad nu e probabile. Tonulu dinunatiloru inspirate vinese in privintia aliantici austro-prusesci, ni lasa putiena speranti'a câ crede câ Austria si va câ convorua la planulu de Prusesci. Cabinetulu austriacu purecde cu deplina demintate, câ-ci cauz'a principatelorru Schleswig-Holstein o considera de cauza germana. „Ostd. P.“ face atentu cabinetulu de Berolinu câ alianti'a sa statatorie e chiaru in interesulu lui, numai acésta a potutu impedecâ ca numit'a cestiune sé nu devina europeana, Prusia numai sub scutulu aliantiei cu Austria a potutu cascigâ o influintia in acele principate, si daca lui Bismark, replacendu-i acésta aliantia, aru renuncia la ea, Austria aru purecde precum recere interesulu Germaniei si de securu o aru insoci convoirea celoru laite poteri. Prusia n'aru mai potê aspira la anessium.

Autografe imperatesci.

Maj. Sa imp. reg. Apostolica'a indurata a emite urmatoriele autografe:

Amate conte Náday! La repetita DTale cerere Te demitu cu gratia d'in postulu ocupatu panu acuma'a, si Ti-esprimu cea-si recunoscintia mea pentru eminentele servitie ce Mi le-ai facutu Mie si statului.

Viena in 26 junie 1865.

Francisci Iosiva m. p.

Amate conte Zihy! La cererea DTale Te demitu cu gratia d'in postulu ce l'ai ocupatu pana acuma'a ca cancelariu mei de curte ung. reservandu-mi si mai departe servitiile DTale.

Viena in 26 junie 1865.

Francisci Iosiva m. p.

Amate Giorgiu de Mailatu! Te denumescu de cancelariu Meu de curte alu Ungariei.

Viena in 26 junie 1865.

Francisci Iosiva m. p.

Crisea ministeriale.

Foi'a de sera alui „Wand.“ d'in 27 l. c. scie: Contele Arminu Zichy nu mai e cancelariu de curte alu Ungariei. Inca eri la provocare mai multa cerri de demissiuna, cerea i se si dede. Asta-di primesce cercetarile de „remasu bunu“ a le desparticmentului seu. Asta retragere neci de câtu nu se pote socotî ca o ciudere personale, câci insemnate schimbari se preveziu si la cancelariele Transilvaniei si Croatiei, precum firesce si la a Ungariei. Contele Náday cancelariu Transilvaniei cu inca eri demissiuna sa si asta-di nu mai siedu intre ministri in casa'a boeriloru senatului imp. ci intre membrii casei.

Giorgiu Mailatu, tavernicu d'in 1861 alu Ungariei, care de trei dile petrece aici, a depusu juramentulu asta-di la 10 ore in calitate de cancelariu alu Ungariei. La acésta functiune serbatoresca contele Mensdorff fu presiduitu consiliului ministeriale, câci precum nu se impartesesce d'in loculu credibile, in Sa arcid. Rainer s'a retrasu de la presiduitu cabinetului.

In sieditiu'a de asta-di a casei boeresci a sen. imp. s'a incunoscinatu ed arcid. Rainer a plecatu cu comediu la scaldatori in tiera straina.

In urmarea acestora schimbari suprindiatore, asta-di inmiine de amedi, adi intregu ministeriulu Schmerlingianu depusese cererea de demissiune in manile M Sale, numai contele Mensdorff si ministrulu marinei D. Burger nu cesara demissiunea. De urmarinu, ad ministrulu de statu se numesce locutiientele d'in Boemia contele Belcredi.

Barcanu Lichtenfels, presiedinte alu constiliuluí de statu, inca cerii si primi demissiunea sa.

Unu corespundinte d'in Viena alu Loidului Pestanu cu dlulu 27 l. c. ni spune: Iocidintie inca au contribuitu la aceste schimbari suprindiatorie. Sambata spuse M. Sa arciducelui presiedinte constiliului minist. cumca pre cons. intimu de statu dlu Giorgiu Mailatu l'a denumitu de cancelariu alu Ung. Ce s'a intemplatu dupa aceea, nu scimu. Ministrulu presiedinte si-cerii demissiunea, éra M. Sa se involu in forma de concediu. Totodata si constiliariulu de curte Roschmann, care conduce afacerile cancelariei arciducele, primi concediu de siese lune. Acestu constiliaru de curte e omu cu influintia mare, deci concediulu ce l'a primitu e semnu de o schimbare a sistemei. Arc. Rainer pleca inca asta-di catra Londra.

Fiindu câ M. Sa l'a denumitu pre Mailatu

fara de scirea ministrului de statu, acestu ministru trebui sĕ si-dee demissiunea. Zichy si Nádasdy focera acĕsta'n inca alalta iari, Mecséry eri, éra adi la mediadi demissiunea Schmerling, Lasser, Heis si Plener. Respunsulu Maj. sale semena cu primirea demissiuneiu.

Cancelariulu croatu Mazuranichi'n a demissiuntatu, dar' se scrie-se ca de securu ca tote trei cancelariile de curte se voru impreuna. Pusetiunea lui Mensdorff e numai provisoria, ella remase la demandatiunea Imperatului, mai tardĕ'n va merge la Parisu ca representantu plenipotentiariu de Metternich va venĕ la ministeriulu de esterne.

Scirile despre crisea ministeriale facera deschisiu impresiuniu in casa'n deputatiloru sen. mp. opusetiunea se bucura éra multimea sĕ-aretĕ parerea de reu pentru repasirea ministriulu de statu.

„Bécsi Hir." saluta pre noulu cancelariu int'unu articliu intitulatu „Gratulatione la nou'a opoca".

Pentru a face o istorie a catnei schimbariloru intemplate in cabinetulu de Viena, estragemu d'in diurnalele nemtiesci urmatorele: Cancelariulu de curte alu Ungariei contele Armiu Zichy si carunthiu cancelariu d'curte alu Transilvaniei contele Nádasdy, domnesc'a trecuta primira semnu ca sĕ-si cera demissiunea, si finitu ca acĕsta'a se intemplĕ de locu, Maj. Sa prin unu biletu contrasemnatu de ministriulu de esterne contele Mensdorff l'a demisiu de cancel. de curte alu Ungariei pru dlu Giorgiu de Mailtatu fostulu tavernicu. In urmasu acestoi-a ministriulu presidentiu lu. Sa imp. arciducele Rainer cerĕ unu concediu pre tempu nedeterminĕ, cea ce si prim). Totu acestu evinementu si-avŭ de urmare ca ministriulu de statu dlu Schmerling, precum si presiedintele constiliuiu de statu baroniulu Lichtenfels si-dedera demissiunea, mai tardiu acestu esempiu l'urmara ministriu de finantiele baroniulu de Mecséry, ministriulu administrativuei cavalerulu Lasser, ministriulu finantieloru dlu Plener, ministriulu justitiei cav. Herbst, ministriulu de cultu cav. Franck. Astu-felu d'intre toti ministrii mai remasera numai celu d'esterne contele Mensdorff si celu de marina baroniulu Burger. Toti ministrii cari cerira demissiunea, la dorintĕ'a prĕ nalta a Maj. Sale Imperatului voru mai continuĕ ancorile pana ce succesoriii loru se voru mai delĕturĕ. Ca mai'n prima'a lina se vorbesce de contele Belcredi (Locutienientie Boemiĕi) ca fitiorulu ministru de statu, Ministriulu de politia se crede ca va'n prima'a copa desfiintĕ, ca va formĕ unu departimentu alu ministeriuluĭ de statu, asadere ministeriulu de marina se va impreunĕ cu celu de reabolu, cerĕ fu'n a 1 mupuscu capu pru gen. Haulab. In privintĕ ministeriuluĭ de finantie se facu negotiatiuni cu Dessewffy, in a duo'a linie se pomenesce dlu Holzgethan, de presiediu administariu de statu in ministeriulu finantieloru. De presiedinte constiliuiu de statu e menitu fostulu ministru d'esterne contele Rechberg.

Cettiorii nostri scu cĕ diurnalulu „Wanderer" are multe connesiuni cu omenii d'in coce de riulu Laita, deci nu va fi fara de interesu pentru noi, sĕ vedemu ce pareri are acestu diuariu despre schimbariile intemplate:

Insemnetates schimbariloru nu constate int'acesa cĕ una summu sonu intra in palatiulu cancelariei de curte, ci dlu Giorgiu de Mailtatu e unu barbatu, o ynanemu fara frica, de a'l cunosce, fu capacitatea cea mai emininte intre conservativii Ungariei.

Candu Maj. Sa chiama la postulu de cancelariu pre unu barbatu cu pareri atĕta de decise, i'n acestu caracteru tare, cum e dlu Mailtatu, n'ovedeara ca unu spiretu nou are sĕ se intorca prin salonele cancelariei de curte. Ca noulu cancelariu de curte, vine la guvernu o sistema nou, acĕsta ori-cumtiune o sĕvĕresce respiratu maltemu ministriloru.

Sortea Austriei a deveniti la unu punta insemnatu dupa patru ani lungi, avuti de esperimintu, dar' scarsi de resultate. Nici una monarchie nu pote provedĕ daca aceste schimbari va usturĕ asceptarile nostre, dar' se deschise o cale nou. Pentru Ungaria, denumirea lui Mailtatu insemna reconoscerea drepturiloru ori, si o rumpere reacuatu cu doctrina esprirazei drepturi, drepta-acesa s'a dobandĕitu unu teremu nou, pe care e cu putintĕ a dezlegarea constitutiunale a constitutiuneiu. Am spusu cu cĕte-va dile mai'nante ca partita liberale d'in Ungaria s'a asceptatu la starii schimbari, dar' ca nu voiesce a treco si cu straitu'a si ca merindea in castrele conservativilora, insa-asepta de la acesta'a ca va'n ceru ca acum'a s'a aventata in frunta guvernului, si ca care i sunt comune sentimintele de dreptulu istoricu — sĕ-i dee libertatea de desasurare si pentru'a'i da ajutoru la valide tendintiele loru proprie, intrebuintandu mediloce constitutionali.

D'in coce de Laita, schimbariile voru produce o instrainare, dar' resultatele acesteia ne vora intardiĕ. Acesti-a au pareri cu totulu proprie. Ei sentiu necesitatea impacarei cu Ungaria, se convinsera cĕ acesta scopu nu se pote ajunge prin sdipirea necondituinata de constitutiunea de faru, dar' ei na harea neci o initiativa si asceptara impulsulu acolo, d'unde naturalmente na potea veni. Acesta asceptare incerta ia'n mna dlu Giorgiu, ceci la guvernu intimpina unu programu si va trebui sĕ hamu o pusetiune fatia cu acesta-a. Noi na ne tememu cumca in partea apasea a imperiului vom sĕ avemu niesu mesure de a la Gedomahi. Cumca'n Ungaria nu sunt barbatii partitiei nostre, dar' ei sunt barbati de statu cari precepu a stadĕla d'in istoriĕ. Afara d'acĕsta ei cresesera in mediulu constitutiuneiu si scia, cĕ nu si-vovu potĕ sustienĕ pusetiunea daca s'aru pune in opusetiune cu voinţa natiunei; ĕra majoritatea natiunei ungurescĕ unesa asta-di barbatiloru cari in trecutu'a'i da frumosa opusetiunei si inca na s'au departatu de principiele ce le diesera in renumitulu loru programu de opusetiune:

„Noi suntemu convinsi, cumca, daca prosvetiesele evoluiariu se vora vedĕ la gradulu de state constitutionali, si guvernulu care dere mouarcĕ'a intrega va fi insufletitu de spiretulu constitutiune, cumca atunci desclinitu'a partĕ a le imperiului ara fi impreunate prin o mai mare unitate de interese, prin o mai mare increderĕ impremutata."

Noci unu guvernu in anulu 1865 ba va potĕ da ca-va mai pulienu, de cĕta a cerutu acesta opusetiune in 1847, cĕ-ci atunci'a guvernulu nemesesi esistintĕ'a sa propria. Asta-di e cu nepotinta unu dualismu d'un colu Laita ce se dice constitutiunea, pe cauta

---

FOISIORA'A ODA

la panerea temeliei gimnasiului d'in Plocsci.

Dedicata concetatenilorŭ mei.

Scintil'a: Basca veritasi.

Eni d'in nuori on-a tale radie, frumosu sorc-ale tieru mele!
Luminĕsa cu splendore p'ai si fii ce 'se adunati
In acestu loc, cesi aless - dupa tempuri mai multu grele,
Se inalte'ntr'o unire una palatu, ca nisci frati.

Una palatu spre locuintĕ'a celoru mai bune,
Ce d'ar'p'ersasu descinda sutu-di, ai fasadiu sacru voru;
Ca s'adune vechiulu letru si frumosel-i vilesie;
Sĕ'n'edice natiunea, sĕ'n'inalte pe poporu.

Se condea pe jumane la tesnurala scintiei;
Sĕ-i ardze ca-ceresci e umbrea intre frati;
Sĕ-i intemn-a si-ama limb'a, dupa voesa conscintiei,
Si s'adauga Europei multi eroi si mecenati.

Cetatieni! Tati! Mame bune! Eca varu, eca mistr'a!
Pateti bratie in unire, „cementati acesta palatu;
Ci avuti puna talantii, neavutii barbati'a,
Puna vedu'v'a denariula: toti spre scopulu aretatu.

Căci d'in asta palatu ei-voru fi vostrii cu mandria,
Devenĕ-voru Mihai, Stefani, Mirei, Corvini, Vladiuresci;
Voma avĕ Cavari si Lincolni, Vasingtoni de Romania,
O'Connelli si-erei ca Manta, Garibaldi si frati Bussaci.

O Romani! parinti, tati, mame, cetatieni in veritate!
Voi acum aratati tinci, cine sunteti, ce veti fi!
Voi cresti adi fitiorilu astoru prunci, ce-'n libertate
Privesci marea vŭstra fapta, ce pe ei va ferci!

Cetatieni, nobili in fapta! Acesti prunci de inocintia
P'ale vŏstre reci morminte voru depune-odata fiori;
Ei d'a loru plapande laimi va cei recunoscutia:
Căci in Scola se invetia fie cine-o-i detoriu.

Numai cauda este mare, numai cauda este frasiu,
Prosperĕ'ori ce cetate, lucruri nici devine mari;
Precumu dar' cementata asta-di unesu petru cu tarina,
Cetatieni dinda ua, totu d'a'n vŭra'n ceru'n mari.

Bine-civenati se fia cĕti puru mana'a la lucru,
Cĕti au pasu si vom vedĕ pune sacrificiu'n altaru!
Numai asta-felu Romani'a va avĕ dile cu soru:
Fĕr' unire si fratia voru fi tote in sadaru. —

d'in coce aru retornĕ la absolutismu. Era ceea ce nu e cu putintia, conservativii ungurescĕ nu voru potĕ indeplini, si voru fi destulu de intielepti pentru ca nici sĕ voiesca."

Sĕ audimu si parerile diuarliuiu „Ostd. Post":

Cancelariulu de curte, contele Zichy, aderintele constitutiunei de faru, o demissinuatu, si loculu lui l'occupa multu d'iaru conservativii vechi si Vegiria dlu de Mailtatu. Acesta'a e unu semnu cĕ constitutiunea de faru se va supune modificationiiu in cestiunile ungurescĕ, si inca sub auspiciulu conservativilora vechi. Eventuala demumire a contelui Dessewffy de ministru de finantie, ar ilustra si mai multu acesta tendintia. Dar' situatiunea nona o potemu judecĕ fiere numai d'in acesta impregiurare, cĕ de unitu laturi si se asecura, cumca cele trei cancelarie de curte (a Ungariei, Traniei si Croatiei) se voru impreunĕ. Dar' asta versiune noi nu o potemu credĕ, pana nu o vomu vedĕ cu ochii. Noi cunoscemu ca acesta'a ar fi una esperimenta forte periculosa pentru Ionacea Croatiei si desclinitu a Transylvaniei. Asumu in Transylvania unde dupa multu lupte interne, in fine se infiintĕ una statutu, ca la sanctissima Imperatula; unde Diplom'a de Octobre si constitutiunea din faru, dice'a le fu cu solenitate in constitutiunea stirei, si trimdesera 26 de deputati in sesuatia imperiale: in Transylvania, care in tote tempurile si-avŭ cancelaria de curte separata in Viena, impreunarea acesteia cu cancelaria'a Ungariei va sa cosfarĕ la promegatoriulu suspinderei constitutiunei loru, asaretiunata in aiste de asta'a cu doi ani si intre Romani si Sasi va provocĕ una atuitiare mare; D'in acesta usetiru noi ne indoimu despre adevarulu versiunei numite, de si se pare ca o afirma unu diurnalu de aiu (Wanderer) care de altmintre e bine informatu in causele ungurescĕ. Se intielege cĕ acesta scire fara printele lui Ungaria e nu numai usuratu. Venetiu'a cĕu mai de a prope ne va arĕtĕ, deca cumva si tierele de d'in coce de Laita nu sĕ se bucure de acele schimbari. D'in punutu de vedere alu impacarei cu Ungaria, pote cĕ acesta stramutare va duce la bine; dar' d'in punutu de vedere alu desvoltarei de libertate, ea de securu nu e progresu. Nu potemu dadea nici asa-dinitiude partitilor constitutionale d'aiu Ungaria, dar' o spunemu cĕ intrea capulu si in constitutiu. Ocoru, si inocuirea libertatiloru de statu cu d'ocoru Dabenel nor ala barbata de colorea lui, ar' insaila elementulu conservativu vechiu si viciu'a de statu a tierelora de d'in coce de Laita, a supra acesteia nu ne mai potem face iluzinĕ. Dara unesu barbati cu presediintele constiliuiu de statu, afla cu cale a si-dă demissiunea, e semnu cĕ mai multu de cĕtu unu S. d'in constitutiunea noastra e in periclu. Ce se atinge de d'in Schmerling, eiu si amici lui si-opusu gratiulu, cumca si-afara capetulu, cauda ateteau la inaltimea cestiunei de principiele mari si un poria fara de gloria in statulu constitutionalu cu cea'a dogmatica. Din in venitoriu va sĕdĕ intre depatati, si se va adevĕri, daca portarea lui, spiretulu lui au fostu de vina in cesti doi ani desuru. O alta cestiune cu multu mai importante'a, daca cea'a depatatilora mai are prospecte a lucrĕ multu in spiretu liberale; cĕ ore noule schimbari sunu dualismulu, sĕ conservatismulu vechiu. Sejunsesĕ d'in aceia inca un pu potu prinegatu cu cenari chiare. E intrebare ce portare va observĕ noulu regimu fatia cu cea'a depatatilora, si cĕ ore nu'a lege finantiale infiintĕ-se-va ?

Tinerime: produsu frageda, fructu alu unoru alu mamelora romane
Sange nobilu ca Scevola, descendenti si lui Traiana!
In privesce in atmosfera Muzele supra-umane,
Ce-'n Parnasu-'n Helicon inca'n Terra si Urana,

Ele curatia-atmosfera prin volare cu urgintia,
Ca de masa'n ignorantiĕ se salve'n acesta locu;
Sĕ vedere spre nutrire dulcea pane de scintia,
Sĕ vĕdape cu moral'a: di focariu cu divinu focu

Printr'acesta'a devenĕ-veti demni de glori'a strabuna:
Cetatieni virtuosi, integri, bunĕ, onesti si activi;
Romanici pa'n ci crescetu voi veti pune o cununa,
De ve fi devia'a vŭstra: *infratirea intre toti.*

S'asaretĕ recunoscintia tuturoru ce ingrigesce
De a vŭstra fericire, de ala vŭstru fericiu;
Municipiu, Oversu, Tiera, Pritiu si toti ce-'i ostenesce,
Benefactori si Profesori; toti sĕ-si aiba parteu loru.

Fratĕ! Acum eu totĕ la lucru, mai si mici intr'o unire,
Sĕ'n'aliniu secetu Patriei pentru fiori, pentru poporu;
Strigandu: *Vivra Romania!* Fie plina de mariire!

Si: Traiesca Cetatieni ce-si-facu detoru'a loru!!
Bucuresci, 1865.

Zacaria Antinescu,
Institutoru.

Căci d'in asta palatu ei-voru fi vostrii cu mandria,
Devenĕ-voru Mihai, Stefani, Mirei, Corvini, Vladiuresci;
Voma avĕ Cavari si Lincolni, Vasingtoni de Romania,
O'Connelli si-erei ca Manta, Garibaldi si frati Bussaci.

O Romani! parinti, tati, mame, cetatieni in veritate!
Voi acum aratati tinci, cine sunteti, ce veti fi!
Voi cresti adi fitiorilu astoru prunci, ce-'n libertate
Privesci marea vŭstra fapta, ce pe ei va ferci!

Cetatieni, nobili in fapta! Acesti prunci de inocintia
P'ale vŏstre reci morminte voru depune-odata fiori;
Ei d'a loru plapande laimi va cei recunoscutia:
Căci in Scola se invetia fie cine-o-i detoriu.

Numai cauda este mare, numai cauda este frasiu,
Prosperĕ'ori ce cetate, lucruri nici devine mari;
Precumu dar' cementata asta-di unesu petru cu tarina,
Cetatieni dinda ua, totu d'a'n vŭra'n ceru'n mari.

Bine-civenati se fia cĕti puru mana'a la lucru,
Cĕti au pasu si vom vedĕ pune sacrificiu'n altaru!
Numai asta-felu Romani'a va avĕ dile cu soru:
Fĕr' unire si fratia voru fi tote in sadaru. —

Cetitorii nostri veda, ca asta-dî inca ne padimu a face una conclusione precisa. Situatiunea de eri pana asta-dî s'a schimbatu forte; inca i lipsece deplinu noe'a charitate, care ni-ar face cu putintia una judecata secura.

Cestiunea natiunalitatilor.

Intr'adevaru nu e unu simplu evinementu daca Baronulu Eötvös, pe candu publica edaua'a sa nou diurnalu politicu sub numele de „Politikai Hetilap", tocma la anumit sub titlulu susnumitu dâ in manele publicului studitele sale despre deslegarea cestiunei natiunalitatilorru in Ungaria, de Ungaria. Aceste fapte publicistice noi le privimu de unu simptomu insemnatu alu procesului politicu de desaptere, intemplatu de multu in castrele partitei numite istoricu, dela care ni-a venitu ideea de cêtu numai cunoscatorii lucrurilorru ungureci, dar care se va ivi la lumie in modulu celu mai resultatu in ilele de mai departe. Peata va incepe revistunea legilorru din 1848 si deschiliu deslegarea cestiunei municipieloru.

Noi am cetitu, brosiur'a susnumita cu atentiune ercina si cauta si marturisimu cu adanca nemultiamire, cumca Eötvös'a ferita de s'ibnurele cestiunei si prin urmare si de deslegarea ei. Dasi simtemu gata a constata cumca luminatulu autoru intona de repetite ori cu cuvinte, energiose insemnatesa cea mare ce o are cestiunea natiunalitatilorru pentru viitoriulu Ungariei, totu-si spre superbiri'a ce cauta sê marturisimu si acesa, cumca Baronulu Eötvos se apropie de deslegarea acestei cestiuni cu o reserva ingrigitoria in favoreli egemoniu ungaru, ieu mai tocmai de departe trece numai pe dîn antea cestiunei. Creditiocu principielocu le'a vediuramu in propetulu ce'a publicatu multumitoru natiunalitatilorru elucratu de diet'a din 1861, autoriulu mai crede inca si asta-dî cumca deslegarea acestei problieme atîtu de grea in tote privinziele s'ar'a potè intempla prin aceea, ca dieta prin o lege se dechiare libertatea individuale a sengurateciloru cari a natiunalitatiloru. Intr'adevaru Eötvös recunoscutulu „cumca intre tiera, si carei-a administratiune si legislatune sunt organisate dupa principiele centralisatiunei celei mai strinse, si asemenea'a tendintia a dieiei tierei in general n'aru aduce neci folosulu celu mai micu intru interesulu egalei indreptatiri natiunali, recunoscendu aceia'a autoriulu, de locu mai ulaugu netediu Incetu, cumca, spre lange constituiesa comitatelorru din Ungaria, scu mai bine dicendu pe langa organismulu de administratiune intiellu celu pulienu in linasiunea legile din 1848, in care administratiuea intregu e intocmita dupa principiulu de Selfgovernment," susnumita'a declaratiune a dietei, ar'i deschisu pentru o deslegare multiamitoria a cestiunei natiunalitatilorru. Acesta-a e puntulu la care Eötvös si-cauta refugiu, parte pentru ca, cetitoriulu parte pentru ca sê vedia unu adeveru ce lui nu-e necunoscutu, si sê mascheze slabitunea dovediloru sale. E o netedire a incrului daca constitutiunea avitîta a comitatelorru de Ungaria, care — dei numai pentru elementulu aristocratiicu alu poporatiiu, nu — era intr'adeveru in tote privintiele una selfgovernment, in mesur'a cea mai numa se identifica in asta privintia cu organismulu de administratiune „urditu" in legile din 1848. E o retacere a adeveruli daca se incerca'a trece ca una cu alta, ca ceea ce e distiv'a, cumca regimulu parlamentariu alu legislatunei, favoritu de natiunea magiara prin legile de la 1848, si pentru care mai etîte o partita liberale, a nemicitu simplu tota autonomi'a avitîta a comitatelorru. Si findu câ — dupa convingerea nostra — tocma'a ardita autonomie e minile de fôrta'a principale a natiunalitatiloru nemagiare in contra'a preponderantiei magiariloru, urmeza d'aci conchiusiuna cumca de la adaritii centralisatiunei parlamentare de legislatiune, — carea naturalmente ar' tragedupa sine centralisarea intregei administratiuni — neci candu n'ar potè asceptâ o deslegare multiamitoria a cestiunei natiunalitatiloru in Ungaria, in tocmai cai din coce de Laita. — Atîta asta-dî despre tem'a noe'a. Insemnetatea ei straordinaria ni va da ocasiune sê revenimu adese-ori la brosiur'a susnumita, carea la tota intemplarea are meritulu da fi starnitu de mai desbatarea acestei cestiuni importante. „Zukunft."

Intemeiarea parochiei gr. cat. d'in Sibiiu, primii ei fundatori si starea-i presente.

Antaiulu temeiu la fundarea acestei parochie se puse prin munificintiâ si liberalitatea nemoritorei Maria Teresia. Acesta domnitoria religiosa prin gratiosa'a diploma de dia 5 februariu 1776 se indura a daru Episcopului Gregoriu Maioru, gradu'a Episcoiliioru d'in Sibiiu, dimpreuna cu maiestrica tienatoria de acei-asi, cu scopa de a redîcê pre acelu locu una basereca si una scola pentru poporenii gr. cat.

Numit'a gradina si maciuc se pretuiasera dupa valuta'a de pe atunci in 2000 fl. si fonduliu Episcoiliioru d'in Transilvani'a, la dispositiunea si mandatulu gloriosei imperatese Maria Teresia se desdauna cu numit'a suma d'in midlocee eraiali.

Nemoritoriulu episcopu Greg. Maioru adevaratu si-a ingrigitu de ceea ce i-a fostu data, si a inceputu pre numitulu locu a redîcê casa intru mariea lui Dielu, dar' pana candu a trainitu, n'a potutu-o edîficê la plinu, deci numai din testamentulu seu dto 29. decemvre 1784 facuse mai multe espense in favorea acelei-a, si inca in impregnirani neavoiabile, pre candu in urm'a nefericiei sale fuse pusu extra dominium.

Trebui dar' sê se continue edificarea nouei basearici parochiale d'in Sibiiu, si dupa mortea fundatoriului seu Gr. Maioru, carelui urmase'i pastoriu un a-siitu de ishita'a sa mirena, de basarica, neci in momintele d'in urma. Eiu prin testamentulu seu de dto 29. decemvre 1784 p. 10. testi spre daceres in deplenire a edificarei acesei-a, inca si cea d'in urma'a-garia, d'in pensiunea, ce i se dede pana candu va fi in vietia, si inca alti 200 fl. o dotoria a sa, ce o avea la contele Ioane Lazaru. Totu cu asta ocasiune si testamentulu acelei-asi recomandase seu in Episcopia (Ioana Boba) cum si celor'a lalti succesori episcopi a portâ deosebita grige de acesta basereca, findcu-i cum ardeia'a Episcopiei Episcopiei in testamentulu seu, acesta baserica se alta in o cetate de frunte a tierei. De esecutori si testamentului fura constituiti: Ladislau Vitêa si Magistratu de posta Nicolai Maiaru, carii tote dreptatea vrea si-dencii cu numitulu Episcopu.

Acestui prê zelosu pastoriu e dara de a se multiemi edificarea basericei gr. cat. d'in Sibiiu, carea stâ-a-dî-a-lepu se finidu in starea'a-i si-suportâ neco reparatiunile cele mai intetitorie, d'in causa, câ afara de adunarea cu cutîtu'a in domineei si serbatori, afara de unele lumanarii pentru trasnitu, depotelorii ori si o dotatiune anuale de 27 fl. v. a. d'in fundatiunea Episcopo-Babiana, n'are neco unu invoru de venitu.

De ea reducerea acêa nu si scola trivite pe numitulu locu, na scima, câce in Archivulu parochiale nu se afla despre acesta neco o urma, o forte probabile ieu, câ dupa mortea zelosului pastoriu a remasu scola'a trivitale nedesvolta'a.

Nu numai in respectulu redîcerei basericei gr. cat. d'in Sibiiu, si-ace demandu de eterna'a memoria Episcopulu Greg. Maioru nevecedetîle sale merite, ci si privire la starea'a-i presente si a scolei nestrivita frumosu si demnu de unu asemene Archipastoriu, câ ingrigindu-se si de substantia'a parocului respecumpera'a portiune canonica si ceea dore bunetatea de pamentu; si asemenea si una fenatiu, si unu pamentu aratoriu, ce constituesc in afara pan'la din'a de astadî si stagur'a portiune canonica a parocului gr. cat. d'in Sibiiu.

Ne luramu voia a atingo aici pre scurtu intemelarea acestei parochie cu baserie'a resp. parte d'in motivulu, de a depune tributulu recunoscutinei nostre celui mai onagiosu si mai fiesesi, câtra a numitelor aceloru fundatori marinimosi, carii prin piele loru damari si sacrificie fura primii ordituri si asecuri parochie, parte si d'in motivulu, ca esempulu nobililoru si marinimosiloru fundatori sê si ale imitatori demni si in dilele nostre.

Prentîndiu scurta istoria a intemeierei parochiei basericei gr. cat. d'in Sibiiu, se indemu mai a arunca o privire fugitiva si preste starea presente a acestei parochie.

Totî aceia, carî câta decêtu'a au interesatu a sê câte cevia despre starea acestei parochie aici in capitalea tierei, vora fi potutu lesne afla, cumca scaŭ'a e un'a d'in cele mai lipalte de midlocecle necesarie pre asuu-tienerea ca. Mesecatates acelei-a, cu atîta'a si mai lacuita'a câta'a, ce e dedata si-bonia centrala sca scaunulu unui protopopiatu carele numera preste 20 parochii gr. cat. cu mici cu mari cu totu.

Dotatiuneca acestei parochie se afla acum aub pertracare de vreo câti-va ani, si in acestu timpu ca a trecutu prin mai multe fase, inse fara de vre-o resolvire favorabile; pre candu parochiile gr. orientale se dotara cu portiune canonica d'in partea cetatii, pre atunci parochi'a gr. cat. remase cu totulu data uitarei, cu tote câ si parochulu gr. cat. face slavitele cetatii ca si alti parochi, asemene si la dârile si greutatile comunei ostatinesci.

Câ'a parochie'a nôtre dora inca de pre timpulu Exjesuitilorru, ca o forte vechia, slaba, afundata in pamentu pre langa aceea usneda, muceda si din asta'a causa periculosa sanctatii. Nimiuli'a cea lauda'ble a reprezentantiei bas. resp. de a redîcê asta casa parociale dede de piedeci neinvingibile d'in cau'a acesteia, apoi si a lipsei de contribuitori zelosi.

Câ'a de scola pentru prunchi poporenilorru gr. cat. edificata intru'n d'in Sibiiu, pre langa apetitu'a si totu selulu resp. poporu si a reprezentantiei basericesci, inca nu a'a potutu intemnê pan'acum câ si totu d'in acesta causa pre naturale, adeca, cau'a seraciei pre bine cunoscuta romanului. Comunitatea bas. gr. cat. prese mesura si in maioritate precumpanitoria seraca costatoria mai alesu d'in proletari, nu e in stare a contribui la acesa insesu, ca si la pota redîcê o casa de scola dupa cum s'ar cere câta decêtu in o cetate capitala a tierei. O'ingura detatiune d'in' cas'a datatîe de 100 fl. v. a. e de ajuns nice cela puciinu pentru de a potê plati una invetatoriu. Dome ajuta! apoi biiulu pentu cau'a de scola? speele pentru incalîire, câti, reculite?!!

ROMANIA.

„Tromp. Carp." de la 16/28 iuniu scrie Eri au fostu 17. ani de candu, pe la ora'n care cetescu lectorii nostri d'in capitala acesteia rondurî, ne-ascultarea la Iasu atunci'a de libertatii romane, si a treia di, mane. Voda Bibescu, cedendu revolutiunii, a subscrisu programa'a pe care cerea programu'n a avutu curagiulu sê cesteze, primindu mai bine sê fuga cu rusine d'in tiera, calcandu-si juramentulu, de cêtu sê se imbrace cu o gloria pre mare pentru câ'a sa, ca domnu.

Programa'a revolu iunii celei mari a Romanilorru sa esecutatu cu prisosu, in toti principiii si de catra bieii si Demnitorilu Romanilorru prin nemoritoriulu seu actu d'in 2—14 Maiu. Treasca principiele romane d'in 1848 si esecutorele acelorru principie Alessandru Ioanu II.

Tu salutamu di mare a renascerii poporu'lui romanu 7/19 iuniu, fii antâ'a serbatore a Romanilorru in securi!

Legea'a electorala, nasesle asupr'a tutunului s'a votatu eri, cu o buna maioritate, ast-fellu precum s'a modificatu de catra delegatii comisiuniloru.

Dôca va fi veri-unu reu in acesta lege, — pe care noi nu-lu vedmu inca, — nu scimu. Noi amu fostu pentru tasse grele asupr'a tutu'ui ce nu este productiune nationala si mu este niei de utilitate, niei de necessitate sociali nostre; si de nce'a suntemu veseli câ s'a votatu acesta lege.

S'a datu spre desbatere in Camera, projectulu de lege de modificatiuni la legea consiliuluĭ de Statu. In acesta epoca cruncena de crise, modificarile acestei legi, negresitu ar' da candi cri-cine, câ sunt propuse d'intr'unu spiritu de economia? Nici-de-unu! lefele de cinciui de lei si de câte tre-sei-zeci de lei pe luna, remanu intacte; si se propune numai sê se sterga vorb'a de la art. 7 fara lefa. Acestu secretu arîtu-elu, acesta neinsemnatore schimbare a vorbei: fara lefa in vorb'a cu lefa mai core unu adausu de 3348 galbeni in bugetulu consiliuluĭ de Statu, lefa auditoriloru Consiliuluĭ.

Noi nu cercetîmu necessitatea modificariloru ce se propunu la legea consiliuluĭ de Statu. Marturimu inse câ ni se pare carece cându auditii despre credîri noue de lefe, pentru câ mai totu bugetulu Statuluĭ nostru se consuma numai in lefe si in pensiuni. Creati posturi onorifice câte poftiti; nu mai cresti inse lefe noue; cêci-ei s'a ruinatu cu deversire Statuluĭ in lefe peste lefe fara niei unu folosu, niei morale, niei materiale. Nu este destula plata pentru junii de câte 20 ani, auditori la acestu inaltu corpu alu Statuluĭ, caro'a se permite a face acestu stagiu, dupa care au sê aspire la cele mai inalte functiuni ale Statuluĭ?

Noi sperîmu câ acesta Camera, petrunsa pana acum cu prisosu de relele in care ne au adusu nechibuitele creatiuni de posturi cu lefe grele, va sê si facu si intr'acestu detoru'a sa pe deplinu.

Potemu asigura'i, printr'unu actu oficiale, câ in judetulu Ialomitia nu câte nici-o epidemia. D. primariu alu capitalei ne imparta'siesce in copia o adresa a directiunii generale a serviciului sanitariu cu N. 2489 de la 1 ale curintei, câtra d. presedintie alu consiliuluĭ de

igiena si salubritate publica. (Deci sunt false scirile respandite de diurnalele streine. Red.)

D. Dionisie P. Martianu, directorele oficiului Statistic, a cerutu si a dobanditu unu congedu de scse lune spre a merge in strainetate pentru cercetarea si restaurarea sanetatii sale.

Literatur'a romana si-urmêza, precum amu mai disu, aventulu si. Dium'ale volume de poesie ale dulcelui nostru poetu Bolintineanu, esita de sub tipariulu celu mai perfectu pana asa-di la noi, tipariulu Lucratoriloru Associati.

NOUTATI ESTERNE.

RUSSIA. D'in Petrupole cu datulu 20. junie se scrie: Orasiulu nostru e in ajunulu unei serbatori mari. La 51. opt. st. v. se va tiene serbatorea seculara a secularei imp. economie. Pentru acesta di guvernulu a invitatu la Petrupole pre deputatii turturoru reuniuniloru agronomice russesci, a universitatiloru, a scoleloru comerciali si industriarie, ca sê debata urmatoriele intrebari: 1) ce produpte pote produce fie-care, guvernamentu dupa pamentu, clima si. a.? 2) In ce modu s'aru pote esmini mai cu securitate relatiunile economice a le Russiei? 3) cum s'aru pote infiintia bance ipotecarie in imperiulu intregu? — La acesta adunare voru fi reprezentate tote provinciele imperiului, cesa ce nu s'a intemplatu inca pana acum'a.

Cumu in Polonia se schimba numai omenii dar' nu si sistem'a vechia, adeverese d'in destulu portarea generaluluí Kaufman guvernatoriului de Lituania. Acestu generalu, unu Lithanesu moscovitu, dice nobilimei polone in Kovno: „Voi portati urmarile tempuriloru grele, dar' voi ati provocatu aceste tempuri. Pentru veniitorii Voi voiu considera, numai de — supusi russesci, si ea atari veti fi tractati. Starea Dvostra va fi buna séu rea, dupa cum vi voru fi si sentimentele russesci, séu polone vechie?" eâtra invitatiloru dice: „Se mi vedi di, Dvostra cresceti supusi russesci." Comunei israelite i respunse: „Dvostra dieci câ suntetí lolati, — dar' mi-s'ajutesca co-va mai multu de câte cuvinte. Potetí fi Gidovi si totodata supusi ai sesci fidelí, — asa'o pretindu, asi se fie!"

O parte a Rusiei se indoiesce cumva nouliu chirocomu de tronu Alexandru II. Assiadroviciu va fi in stare a domni unu imperiu atâtu de gigantic cum e Russia.

Scirile d'in Russia de media-di, despre starea sanitatiei, sunt forte triste. Chiaru si Besarabia care de 50 d'ani nu cunosce secerisiu, esta-timpu e amenintata.

TURCIA. Cum se tiu in Turcia investigatiunile oficiali, avemu o descriere in „P. B." Corespundintiele spune emigrarile cele multe a le crestinioru d'in Bosnia. La Constantinopole voiu a indeplini formele, si dedera ordine vesirului de Sarajevo se investigeze causele acestoru emigratiuni. Pe sub mana, vesirului i se dede semnu, câ investigatiuniu ciesta se fie d'unu caracteru serios. — Elu caletori prin tote cercurile provinciei sale, si intrebâ pretutindineu: „Sunteti multumiti cu supuserea vostri catre guvernulu ? Respunsulu le pretutindineu afirmativu. Acumu'a guvernulu turcesu pote sê arete negru pe albu cumca toti supusii palatualui sunt multumiti, si cumca prin urmare emigrarea unoru-a-o de a se atribui numai propagandei „emisariloru straini." Dar' cum sê fie multimaitu Bosnianiu, candu respunde o contributiune de douu spre-dece ori mai mare de câtu aceea guvernulu a supra'e lui — in modu oficiale.

Lanc'a Vecolviciei (socrulu principelui de Montenegru) sa propusu sê emigreze in Russia, unde sa promisu o pensiune. Intre cercetari anumite, acesti barbatu pote face servitiu eminentu politicei russesci.

ITALIA. Curtea romana pregatesce unu manifestu catre poterile catolice, prin care va incunoscintiâ câ vin'a ruptorei negotiatiuniloru o porta numai guvernulu Italiei. Diurnalulu „Italia" afiu câ cale acesta purcedere d'in punctu de vedere alu curtii pontificie; observa totu-asi câ, d'in acesta seta, alu ei, unu nevoe va resultâ vre unu folosu pentru curtea romana. „Opiniunea" dice, câ in negotiatiunile aceste Italia au fostu partea cea mai tare si câ prin urmare si-au cunoscutu detoriintia de a fi generosa; intru adeveru nu se pote dice despre Vegezzi câ iar fi fiintu intieleptinsa si cumpetatu. — In privintia juramentului s'ar fi potutu invoi usioru ambele guverne, câ-ce, de oric ce in Italia casatoria civile se va efeptiu cu 1. januariu a. v. episcopii sunt, in poterea legii, restrinsi la cele sufletesci; incâtu pentru esecutarea, D. Vegezzi avea norme determinate: cu tote aceste guvernulu italiesu crede câ ar se lapedâ si de acestu dreptu si a primi o formula generale, inse numai sub conditiune daca prin cercetarea preventiva a Bulleru papalu se va convinge câ in acele tari se cuprinde „neci o urma de potere temporaria, care mai tardiu ar potê sê dee cauza la greumine si prefutsiuni abusive." Card. Antonelli fiise nu voiâ sê audia de asemene lucruri. Vegezzi au si soaltu la Florenti'a spre a face reportu guvernului sêu.

FRANCIA. Diuariulu „La France" d'in 23 junie afirma cumca trupele francese d'in Mesicu au fipsa de ajutoriu, si câ lu voru capetâ. De presentu finiu redusa militi'a francese d'in unulu imperiu la 22,000, trebue suplinitu numerulu celoru-a a caroru tempu de servitiu se finesce. — Principele Napoleone fuse la Inspeatulu in persona, d'asta'a fu d'ajunsu pentru a mediloci complanarea. Se dice câ mai tardiu principele adresâ Imperatului o epistola prin care l'indemnâ sê nu se increda forte in Ma Alhajesta, ci sê nu se aplecare d'a se dâ in manile legitimatiloru. Imperatulu sê fie primitu cu placere acesta indemnu, precum si piece observatiuni ce i se fecera la cestiunea Romei.

In 24. jun. principele Napoleone paresi Parisulu pentru a trece in Sviti'a. Familia'i ramasa va plecâ curandu; mai tardiu voru merge cu totii in Italia. Imperatulu i-a permisu principelui a face o caletorie in giurulu pamentului.

Cochinchin'a s'ainsiratu intre colonile francese, la acesta mesura a guvernului a contribuitu multu especulu de Cochinchina.

In presentu a prepusu ministri sê grabesca cu lucrarile ce atingu planurile lui in privintia'i Algeriei.

SPANIA. Noulu ministru presiedinte alu Spaniei (Prim) in 24. l. c. arete programulu seu in antea representantiei tieri. Puntele principale fu acestui programu sunt: Recunoscerea regimului de Prim'a, reparerea relatiuniloru bune cu tote statele; agraharea vineloru de presa; restituirea magistratului comunei de Madridu, care s'a desfiintatu in urmarea turburariloru de la 10 iunie; restituirea restituirea rectoruluí universitatii din Montalvan care totu cu numit'a ocasiune fuse demisiunatu; schimbarea personaliteiu de pe generaliu Prim'a prinsese voia a retornâ a casa; reform'a legei eleptorale (estinderea facultatei eleptorali prin reducerea censuluí, alegerile se vorn face dupa provincie si nu dupa districte, intru intelesulu legei eleptorale de la 1837.) unu senatu alesu. (Senatulu de pana acum'a erâ denumitu de regine, dupa ce deputatii provinciloru candidâ câte trei. Senatulu numera de presenta 300 de membri, constitutiunea recere sê fie $^3/_4$ din deputati. Pentru ca cine-va sê pota fi senatoru, se recere a avea de 40 de ani, si o stare materiale bunicica).

Imperatulu Napoleone a felicitatu pre regin'a Spaniei cu ocasiunea constitutiei noui ministru. Prim se gata a plecâ câtra casa, de ora-ce O'Donnel l'a chiamatu. Regin'a mai 'nainte d'a denumi pre ministri, s'a consultatu cu pre presiedintele Senatu, ce este mai suprindiatoriu sosescu d'in Spania, regin'a d'odata incepe a domni in spiretulu constitutiunalismului; lega aliantia cu Francia; incredinta'i principelui Imperatu sêu fiu'a, si O'Donnel constitua o politica de anessiune. In septembre e probabile convenirea regineiu Isabela cu Imperatulu Napoleone.

VARIETATI.

= *Demanice*. Be. Antonia Nyary septemvira e denumita de cetatoie coroneï pana la impleres constitutiunale a acestui postu.

= *Deputat'a ministriloru a dietei Ungariei*, scie „B. Hir." urmatoriele: Proieptula cancelariei de carte in privintia conchiamarei, a trecutu neschimbatu prin consiliulu ministeriale, si s'a asternatu Maj. Sale pentru pre naltu'a inscriptiune.

Resolutiunea pre'naltu a M. Sale se ascepta câtu mai curundu. Canda se va publicâ? inca nu se scie dreptu-aceea o conjectura, ceea ce ostinu in unele diurnale cumca terminâ ara 8 prefiptu pe 2 luna.

Intru intielesuiu proieptului cancelariei, resolutiunea pre'naltu s'ara referi — fara a decide termenulu conchiamarei — la loculu tienerei dietei, la mediu de alegere, si la eleptuirea alegeriloru.

Conchiamarea s'ara intemplâ cu capetulu lunei lui iuliu. Deschiderea se poate asceptâ pe jumetatea sêu finea lunei lui optobre. Loculu dietei e Pesta; de alta lunu nici sa facutu vorba in modu oficiale. Legea eleptorale va fi cea d'in 1848 si 1861. Se va ordinâ a se conchiamâ congregatiuniu comitatense ad hoc pentru ca sê alege comitetele eleptorali inarcinate cu eleptuirea alegeriloru.

Testulu literelou conchiamatorie la dieta nu va potê fi câu d'in 1861 si dupa datiu'a de mai 'nainte se vora formuli simplu. Proieptele regesci ce se vieru asterne, nu sunt gata, deci a vorbi despre ele ara fi o combinatiune pre temparia.

= „Wien. Ztg." spune cettitoriloru sei: Precum audimu, generalu br. Filipovi'c se chiamatu aici (la Vienn. Red.) sê participe la consultatiunea finale a supr'a decisiuniloru congresului natiunale serbesca.

Trieste, 26. junie. A sositu unu vaporu cu 152 persone d'in Alesandri'a (Egipta); vasula se afla la Lazaretu, caletorii inse tuti sunt sanetosi. Scirile aduse d'in Alesandri'a sunt superatiose, „cât'e dicciusce la omeni; asiê in 25. jun. morira 183 persone; numerulu acesteia morti pana acum'a se urca la 1124. Se dice câ, 20,000 de locuitori se i parasiira Alesandri'a de frica'i colerei. Zaarasa si se scerie mare parte politiei sanitari, carea s'ar afla in stare forte neagricita in Alesandria. Guvernele statelioru europene sunt forte ingrijite si ieu mesurele cuviincioase spre a impedecâ stracoarea colerei in partile nostre unde abia acà incepe a se stinge bol'a tifosa, care domnise destula tempu sub diferite forme chiara ca epidemia (ciuma).

Nr. 20 (1-9)

Escrierc de concursu.

Prin acesta se publica tuturoru Invetiatiorilorú si Preparandilorú din pr. statinusa Invetiatiresca romana d'in Cataca — indiestrata cu emolumintele anuale de 120 fl. v. a. 60 cubule de grâu, 80 pasui de sare, 100 pasui de olasu, 25 pasui de slanina 4 stangeni de lemne, 8 stangeni de paie, $^2/_4$ jugere de aratura, $1^1/_2$ jugeru de li vada, $^1/_2$ jugeru de grâdina, si scolinu liberu — se deschida concursu pana in 31 iuliu 1865, pana candu cererii de a cugetâ acesta postu sunt avisati a substerne diecesanului acestui consistoriu recursurile sale cuviincioasu timbrate si provediute cu Extrasulu de botedie, cu adeverintile despre scolasticie absolvate, cu adeverintele despre parinci si despre portarea sa morala si politica.

D'in siediut'a consistoriala scolastica in Timisiora ie 5 junie 1865 tienuta.

Diecesanulu Consistoriu
ala Timisiorei.

Escrierc de concursu.

Finduca la gimnasiulu gr. cat. de aici cu inceputulu anului scolasticu 1865/6 se va deschide si a III. clasa, mai sunt de lipsa inca dui profesori d'in nou a se apleca.

Pentru ocuparea acestoru doue posturi profesorali se escrie concursu pana in 13 Augustu a. c.

Cu postula profesorii este ratemisiatu unu salariu anuale de 600 fl. v. a. si cortelu naturale ori 60 fl. v. a. bani de cortelu.

Doritorii de a cagetâ acestea posturi voru trai mite concursurile de pana la pomenita preiptu legitimandu-se cu atestate:

1. Despre portarea morale si politica, apoi despre etate si confesiune.

2. Cumca au deplina cunoscinta a limbei romane.

3. Cumca posiedu calitatile recerute pentru atare postu;

La acestea postari se voru preferi d'intre concurenti aceia, cari voru dovedi câ au facutu anii de proba cu bunu succesu.

Concurenzii sutu moda instruite ca sê incurga sub adresa: „Presiediulu comitetului administratoriu de fondurile scolare granitiere d'in districtulu Nasaudului, in statiunea Nasaudu" multu pana la tempulu preiptu, ca-ci mai tardiu nu se voru potê considerâ.

Comitetulu fondariloru scolare d'in districtulu Nasaudului.

Nasaudu in 7 junie 1865.

Gregoriu Moisiu m. p.
vicariu episcesca foraneu.

Bogoyaua. Onorat. Redact. „Reforma" Bucuresci. — Da acei Vl. s'a ospetatu si Vl. se espedeza diurnalulu nostru regulatu sub Nrulu 153. Am fi asteptatu si au rochisitatî sêi tarziu, si indata dupa sosirea'i catarei Nru. Sunteti'a de bunu sosu s'a facutu la ol. postale de acolo, unde Vle vogtam a face intrebare. — Salutare. R. u d.

Proprietariu si editoriu: Sigismundu Pop.
Redactoru respundietoriu: Alesandru Romanu.

Cu tipariulu lui TRATTNER-KAROLYI.